

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

23 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

președinte - Petru Ursache,

judecătorii - Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Nadejda Toma,
Anatolie Țurcan,

judecând, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de către
procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, prin care se
solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2017,
în cauza penală în privința lui

Istrati Artur XXXXX

Termenul examinării cauzei:

instanța de fond: 17.07.2015-07.06.2016;

instanța de apel: 29.06.2016-07.06.2017;

instanța de recurs: 11.08.2017-23.01.2018,

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală
legal executată.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 07 iunie 2016, Istrati A. a fost
achitat de sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2)
lit. c) Cod penal, pe motiv că fapta acestuia nu întrunește elementele constitutive
al infracțiunii imputate.

2. De către organul de urmărire penală Istrati A. a fost învinuit de faptul
că, la 05.08.2014, activând în calitate de administrator al SC "Gustul de Aur" SRL,
cu adresa juridică în mun. Bălți, str. XXXXX, în baza procurii nr. XXXXX din
XXXXX, autentificată de notarul public Nichiforeac M., intenționat, cu scopul de
a dobândi prin înșelăciune și abuz de încredere 16 580,00 kg de grâu furajer în
sumă totală de 30 673,00 lei de la Vieru C. și Procopii M., domiciliați în
s. Zastînca, r-nul Soroca și pentru a obține încrederea acestora, a voalat
încheierea cu ultimul contractul de vânzare-cumpărare nr. 2 din 05.08.2014 și a
actului de predare-preluare a bunurilor materiale, în baza cărora el, având
calitatea de cumpărător, iar Procopii M., având calitatea de vânzător, a primit de
la ambii cantitatea sus-indicată de grâu furajer, tranzacție care ulterior nu a fost

reflectată în evidența contabilă a întreprinderii, datele autentice a operațiunilor cu privire la achiziționarea produselor cerealiere în cauză de la persoanele susmenționate în baza contractului în litigiu, astfel însușind cantitatea de 16 580,00 kg de grâu furajer în sumă totală de 30 673,00 lei, cauzându-le în așa mod părților vătămate daune materiale în proporții considerabile.

2.1. În motivarea soluției adoptate instanța a indicat, că nu s-a confirmat intenția inculpatului de a dobândi prin înșelăciune și abuz de încredere bunurile părților vătămate în proporții considerabile, iar relațiile dintre inculpat și părțile vătămate în achiziționarea produselor cerealiere pentru agentul economic, se referă la relații civile și în acțiunile lui Istrati A. lipsesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi hotărâri, prin care Istrati A. să fie condamnat conform învinuirii înaintate, la 3 ani închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitatea de administrator al bunurilor materiale și a mijloacelor bănești pe un termen de 2 ani.

În motivarea apelului declarat, autorul acestuia a invocat că, vinovăția inculpatului se dovedește prin probele administrate în cauză și, anume declarațiile părților vătămate, declarațiile martorilor Sochirca V., Cerari R., Cojocari S. și Breahnă F., precum și prin probele scrise.

Adițional, procurorul a menționat că, în speță, aparent există un raport juridic civil între o societate comercială și o persoană fizică, însă, dând o apreciere adecvată probelor cercetate, se trage o concluzie certă, că de fapt tranzacția încheiată din numele unei persoane juridice, a avut ca scop de a voala intenția infracțională de însușire a inculpatului, care la încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare, a urmărit de fapt interesul propriu și nu interesul economic al SC „Gustul de Aur” SRL. Esența schemei infracționale utilizate de inculpat, a fost încheierea unui contract de vânzare-cumpărare în calitate de reprezentant al unei societăți comerciale (care la momentul contractării era în incapacitate de plată), pentru ca ulterior să însușească personal bunurile rezultate din această tranzacție.

Totodată, procurorul a menționat că, restituirea daunei cauzate părților vătămate, s-a făcut după ce cauza pe învinuirea lui Istrati A. a fost transmisă cu rechizitoriu în instanța de judecată, astfel, inculpatul, nu a binevoit să restituie dauna cauzată părților vătămate în cadrul urmăririi penale, considerând aceasta nerezonabil la faza respectivă. Instanța în sentință adoptată, nu a dat o apreciere acestui fapt, invocând eronat în speță prevederile art. 1, Protocolul 4 al CoEDO, *care nu interzice statelor parte la convenție de a iniția urmărirea penală în cazul acționării părții contractante cu rea-intenție.*

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2017, apelul declarat a fost respins ca nefondat.

5. Examinând materialele prezentate, ținând cont de opinia participanților la proces, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, neconstatându-se temei de casare, iar în situația în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, stabilind pe deplin circumstanțele relevante ale cauzei și permițând părților să utilizeze eficient orice drept de apel eventual, o curte de apel poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garda Ruis v. Spania*).

Astfel, instanța de fond a stabilit în mod corect starea de fapt și de drept pe cauză, a făcut o analiză profundă a probelor prezentate și a făcut concluzii care se bazează pe materialul probant prezentat, din aceste considerente instanța de apel nu a prevăzut temei pentru a reține argumentele apelantului și a desființa sentința respectivă și a pronunța o sentință de condamnare.

Pornind de la acestea, instanța de apel a reținut că, temeinicia sentinței a fost verificată, reieșind din argumentele aduse de către autorul apelului, în raport cu materialul probant acumulat și cu cadrul legal existent.

De către procuror în ședința instanței de apel s-a solicitat cercetarea suplimentară a probelor administrate conform regulilor generale prevăzute pentru prima instanță, demers care a fost admis de către instanța de apel.

Concluzia instanței de apel s-a bazat pe probele cercetate în ședința instanței de apel, în care au fost audiați: *inculpatul, părțile vătămate, martorii Cojocari S. și Breahnă F., au fost cercetate declarațiile martorilor Sochirca V. și Cerari R. date în prima instanță. În instanța de apel au fost cercetate următoarele probe scrise: - copia încheierii Curții de Apel Bălți din 03.12.2014 (vol. I, f.d. 40, 41); - copia dispozitivului hotărârii Curții de Apel Bălți din 19.01.2015 (vol. I, f.d. 40, 41); - copia procurii nr. 15244 din 16.11.2012, autentificată notarial; - informația eliberată de către IFS pe mun. Bălți (vol. I, f.d. 52); - ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 18.06.2015 (vol. I, f.d. 75-76); - corpurile delictive (vol. I, f.d. 77, 78); - procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie din 23.06.2015 (vol. I, f.d. 87, 88).*

Analizând cumulul de probe prezente pe cauză, instanța de apel a conchis că, instanța de fond judecând cauza penală a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei și coroborării lor, just ajungând la concluzia că inculpatul urmează a fi achitat, or, acțiunile întreprinse de către inculpat nu au fost apreciate drept metode sub care se prezintă escrocheria, deoarece prin intermediul acestor acțiuni, inculpatul nu a exercitat careva influență asupra conștiinței și voinței victimelor, nu a denaturat

informația despre sine, despre apartenența sa la agentul economic, nu a utilizat documente, împrejurări fictive sau false, dezinformându-le conștient realitatea.

Astfel, nu au fost prezentate probe prin ce anume s-a exprimat înșelăciunea sau abuzul de încredere în acțiunile lui Istrati A.

De asemenea, instanța de apel a menționat că, partea acuzării nu a prezentat probe pertinente, concludente și utile care ar fi demonstrat cert că, inculpatul încă de la bun început, a avut intenția de a înșela părțile vătămate și de a nu achita suma de bani datorată acestora.

Instanța de apel a considerat că, prima instanță la pronunțarea sentinței a dat o apreciere legală tuturor probelor și argumentat a ajuns la concluzia privind nevinovăția lui Istrati Ar., elucidând în descriere temeiurile achitării și adoptând sentința în temeiul art. 390 Cod de procedură penală.

6. Împotriva deciziei instanței de apel declară recurs ordinar procurorul, care, invocând temei de drept prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului declarat, recurentul invocă argumente similare celor indicate anterior în apel și *descrise în pct. 3. al prezentei decizii*, suplimentar menționând că, la adoptarea deciziei de menținere a sentinței, instanța de apel, nu a dat deplină eficiență prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 8), 95 alin. (1), 100 alin. (4) Cod de procedură penală, a făcut aprecieri a probelor care nu se racordă la valoarea acestora, a reținut inutilitatea unor probe, care întrunesc toate calitățile unei probe ce poate fi pusă la baza unei sentințe de condamnare, a făcut concluzii care nu se racordă la ansamblul probatoriu acumulat pe cauză.

Vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii încriminate se dovedește pe deplin prin cumul de probe pertinent și concludent prezentat de către partea acuzării.

Recurentul consideră că, situația constatată în cadrul cercetării judecătorești, denotă că inculpatul, în momentul intrării în posesie a grâului nu a avut în genere intenția de a restitui părților vătămate costul acestuia. Faptul că inculpatul a restituit în cadrul cercetării judecătorești părților vătămate dauna cauzată prin infracțiune, este doar rezultatul exclusiv, al intentării cauzei penale în privința ultimului, or, în situația de până la adresarea părților vătămate către organul de urmărire penală inculpatul a refuzat să achite dauna pricinuită.

Atât instanța de fond cât și instanța de apel nu dat o apreciere corectă, faptului că inculpatul a încheiat contractul de vânzare-cumpărare din numele unei societăți comerciale, care era în incapacitate de plată, având aplicat sechestru pe conturi de către executorul judecătoresc din cauza datoriilor existente, fapt care a administratorul trebuia să fie la curent. Așa numitul contract încheiat cu părțile vătămate, nu a fost reflectat în evidența contabilă a

întreprinderii, pe care o reprezenta inculpatul și nu a întocmit actul de achiziție, fapt ce denotă că, acesta nu a urmărit interesul economic al SRL "Gustul de Aur", dar a acționat în interesul propriu, cu scop de cupiditate, iar la momentul procurării grâului, la SRL "Gustul de Aur", nu era angajată și nici nu activa un contabil inclusiv și faptul că SRL "Tera Cereale", nu figura nici în lista creditorilor și nici în cea a debitorilor SRL "Gustul de Aur".

Instanța de apel nu a clarificat obiectiv circumstanțele cazului, ajungând eronat la concluzia menținerii sentinței de achitare în privința inculpatului, fără modificări.

6.1. Pe cauză nu au fost depuse referințe.

7. Judecând recursul ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit consideră că acesta urmează a fi respins, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Precum a fost menționat supra, acuzatorul de stat își întemeiază recursul său în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul în care *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

Colegiul penal lărgit constată că unul dintre argumentele recurentului vizează aprecierea probelor de către instanța de apel, în particular obiectând asupra menținerii sentinței de achitare a inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate. În contextul dat, Colegiul penal reține că art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de temeiuri pentru recurs, a cărei analiză denotă faptul că chestiunile privind aprecierea probelor nu sunt reflectate în conținutul acestui articol, astfel neconstituind un temei pentru recurs separat. În acest sens, este necesar de a menționa că *potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.*

Totodată, Colegiul penal statuează că critica aprecierii probelor, care la caz comportă o solicitare de reapreciere a acestora, nu poate fi supusă analizei la

etapa examinării cauzei în ordine de recurs ordinar, deoarece instanța de recurs este abilitată de a se pronunța asupra chestiunilor de drept, care constituie erori cu caracter procedural sau material, iar aprecierea probelor constituie o chestiune de fapt, ce ține de judecarea fondului cauzei, judecare care nu se înfăptuiește de către instanța de recurs. În contextul dat, Colegiul penal reiterează că instanța de recurs verifică legalitatea și temeinicia hotărârilor judecătorești atacate, exclusiv prin prisma prezenței sau absenței temeiurilor pentru recurs, prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Din considerentele expuse, Colegiul penal va respinge argumentul recurentului în partea dată, ca fiind *de jure* inadmisibil. În același context, Colegiul penal constată că temeiul pentru recurs invocat în cerere, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și anume că *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, nu și-a găsit confirmare în prezenta cauză, fiind invocat nemijlocit întru susținerea criticii privind aprecierea probelor, cu mențiunea asupra faptului că instanța de apel nu a apreciat în mod corespunzător probele la care procurorul a făcut referință în apelul declarat.

Sub acest aspect, Colegiul penal constată că instanța de apel s-a expus detaliat asupra motivelor invocate în apelul declarat de procuror, statuând asupra acestora prin constatările care au fost *expuse la pct. 5. al prezentei decizii* și care, în opinia Colegiului lărgit, nu necesită o reiterare din considerentul corectitudinii și temeiniciei lor

În raport cu textul hotărârii contestate, se relevă că instanța de apel și-a motivat decizia în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel, decizia cuprinde temeiurile de fapt și de drept care au dus, la caz, la respingerea apelului declarat de acuzatorul de stat ca fiind nefondat.

Ținând seama de aceste prevederi, Colegiul penal constată că instanța de apel a fost în drept și, de fapt, întemeiat a dispus menținerea sentinței de achitare a lui Istrati A., învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, motivându-și detaliat și clar soluția adoptată.

Prin urmare, în conformitate cu prevederile art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, în urma căreia a conchis asupra temeiniciei soluției pronunțate de prima instanță referitor la nevinovăția inculpatului Istrati A., expusă mai sus, considerând că argumentele acuzării cu privire la vinovăția acestuia nu și-au găsit confirmare în cadrul cercetării judecătorești.

Cu referire la cele invocate de recurent privitor la chestiunea de apreciere eronată a probelor, menționându-se că *instanța de apel nu și-a motivat*

corespunzător decizia adoptată, dând o apreciere unilaterală probelor cercetate și acordând prioritate doar declarațiilor inculpatului Istrati A., instanța de recurs reține că, instanța de apel judecând cauza și verificând probele în ședința de judecată a motivat detaliat și clar soluția adoptată în urma propriei analize și examinări coroborate a probelor, ce au servit ca temei pentru soluționarea laturii penale a cauzei, precum și a elementelor de fapt pe care se sprijină soluția dispusă în cauză, expunându-se argumentat din care motive a ajuns la concluzia de menținere a sentinței instanței de fond în partea achitării inculpatului.

În continuare, este necesar de a releva că acuzatorul de stat, invocând eroarea de drept prevăzută la pct. 6), menționează despre faptul că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, cu toate acestea dânsul nu specifică expres și nu racordează erorile menționate la hotărârea contestată*

Din atare considerente, Colegiul penal respinge, ca nefondate, alegațiile titularului dreptului de recurs, în această parte, și reiterează că invocarea unor pretinse erori admise la etapa judecării cauzei de către instanța de apel, urmează a fi precedate de o motivare corespunzătoare privind esența acestora și indicarea expresă a circumstanțelor cauzei cărora se circumscriu.

Instanța de recurs remarcă, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în *pct. 5. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune (cauza CtEDO, Rebait și alții c. Franței, din 25.02.1995, nr. 26564/1995).*

Prin urmare, instanța de recurs conchide că concluziile la care a ajuns instanța de apel privitor la menținerea sentinței de achitare a inculpatului Istrati A., sunt obiective și întemeiate, nefiind identificată prezența vreunei erori judiciare invocate de recurent, care ar putea servi drept temei de casare a deciziei contestate.

În circumstanțele stabilite, Colegiul lărgit decide asupra respingerii ca inadmisibil a recursului declarat de către acuzatorul de stat.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Respinge ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de Circumscripție Bălți, Lisnic Elena, împotriva deciziei Colegiului

penal al Curții de Apel Bălți din 07 iunie 2017, în cauza penală în privința lui *Istrati Artur XXXXX*, cu menținerea hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 23 februarie 2018.

Președinte
Judecătorii

Petru Ursache
Constantin Alerguș
Vladimir Timofti
Nadejda Toma
Anatolie Țurcan